

[Sigsgaard.]

salen. Gennemgribende ændringer sker kun, hvis de presses igennem udefra.

Hanne Reintoft: Forslaget til finanslov for 1971-72 er faktisk det mest venligtsindede forslag, der er præsenteret for arbejdsgiverne i mange år. Til gengæld er det så arbejderfjendsk og asocialt, som det næsten kan være, og jeg er bange for, at der med dette finanslovsforslag er lagt op til strejker og uro i landet, fordi ingen på forhånd havde ventet så drastiske nedskæringer af de sociale, uddannelsesmæssige og kulturelle goder, som det her bliver foreslået.

Man skulle ellers tro, at baggrunden for en forbedring af reallevefoden snart måtte være i orden, så der kunne udløses nye foranstaltninger mod den sociale skævhed i vores land, men det foreliggende finanslovsforslag indeholder den ene nedskæring efter den anden af de sociale udgifter. Man må undskylde mig, at jeg bliver en smule filosofisk — uden at jeg dog har de samme intentioner som hr. Poul Dam om at blive sådan en slags reserve-Grundtvig — men den forjættende automatisering til masseproduktion af forbrugsvarer, der startede allerede før krigens begyndelse, skulle jo ikke alene medføre flere forbrugsvarer, det bedste ved den var de sociale ændringer, som denne produktionsproces kunne medføre. Fysisk og åndeligt arbejde kan erstattes af maskiner, elektronhjernener kan udføre administrationsarbejde, regninger, lønningssedler, løbende oversigter over salg og lagerbeholdninger kan udskrives automatisk, højtuddannede teknikere kan fodre elektronhjernen med tekniske data og udvikle nye programmer i overensstemmelse med nye opfindelser, lovændringer og afsætningsmuligheder.

Automatiseringen indebærer løfter om store forbedringer i levestandarden, om mere fritid og om national styrke, dens indførelse stillede krav om en forøgelse af forbrugernes købekraft og for hurtigt voksende markeder for dem, der havde overblik til at forstå det i hvert tilfælde. Den såkaldt teknisk-videnskabelige revolution stillede krav om en hævelse af kvalifikationsniveauet, for at den arbejdende befolkning hurtigere kunne omstille sig til nye produktionsprocesser. Arbejdsproduktiviteten i samfundet skulle i

kraft af den teknisk-videnskabelige revolution frigøre en stigende andel af en aldersklasse fra det produktive arbejde, og det skulle så medføre en tilsvarende stigning i tilgangen til uddannelsesinstitutionerne, stadig væk hvis man havde forstået det.

Arbejdsdelingen var forudsætningen for vort samfunds gennembrud. Videreudviklingen af industrien, overførelsen af mennesketænkning til maskiner har i kraft af kybernetikken, elektronregnemaskiner, og hvad vi ellers forstår ved denne tekniske og videnskabelige revolution, er sket på ganske få år. Tidsafstanden mellem videnskabelige opfindelser og deres industrielle udnyttelse er blevet meget kort. Danmark er blevet en industrination med større behov for videnskabsmænd end for direktører og spekulanter. Industriens problemer kan ikke løses ved isoleret rationalisering på de enkelte virksomheder. Det er og må være samfundets opgave at deltage og selv producere de mest profitgivende produktioner og ikke blot administrere og konsultere de private virksomheder eller kapitalisters stigende krav.

På trods af den tekniske udvikling falder levestandarden, absolut på trods, for den var steget, hvis man havde kunnet administrere det rigtigt. Samtidig falder hele den sociale standard, de sociale problemer vokser, antallet af forbrydelser stiger. Det accepteres i almindelighed, at vi på baggrund af betalingskontoens negative tal skal ned sætte vort forbrug. Alt for sjældent får vi tid til at se problemerne i sammenhæng, men der er jo en meget stor sammenhæng mellem vort kapitalistiske samfund og så det foreliggende asociale finanslovsforslag, som betyder lige netop det fald i befolkningens levestandard, som ikke i den givne situation skulle have været nødvendigt, hvis man havde administreret dette land og dets økonomi rigtigt.

Finanslovsforslaget er en bekræftelse på, at samfundssystemet og de, der leder samfundssystemet, ikke formår at udnytte den tekniske udvikling til en løsning af vor tids sociale problemer, tværtimod uddybes modsætningerne i det classesamfund, vi har, om end på et højere niveau end før.

Finansministeren nævnte i fremsættelsestalen, at det centrale spørgsmål er, hvor stor en andel af produktionsstigningen vi skal